Ч. 41 Неділя 22 лютого (6 марта) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·75

Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Скликане Ради державної. — Справа президиї обох палат. Нові розпорядженя язикові. — Росия и Крета і союз з Австриєю. — Король Милан а сербска армія.)

Віденьска ґазета урядова оголосила патент цісарский скликуючий Раду державну на день 21 марта с. р. — Президентом палати панів именований кн. Віндішґрец а віцепрезидентами Ауерсперґ і ґр. Гойочи. Що-до президиї палати послів то все ще годі сказати, котра з комбінаций єсть найімовірнїйшою. Тепер говорять, що президентом став би др. Віктор Фукс з католицкої партиї людової, першим віцепрезидентом ґр. Едм. Атемс посол із стирийскої більшої посїлости а другим віцепрезидентом др. Енґель, предсїдатель молодоческого клюбу.

Вчера також появили ся нові розпорядженя язикові, зносячі правосильність дотеперішних розпоряджень з 5 і 22 цьвітня 1897 р. Розпорядженя ті мають лиш провізоричний характер і не обмежають законного управильненя сеї справи. В розпорядженю для Чехії принято за засаду, що кождий житель Чехії має право відносити ся до всїх властий, наведених в розпорядженю і пошукувати свого права в котрім небудь з обох краєвих язиків. Дальше постановляє ся:

Язиком урядовим і службовим єсть той язик краєвий, котрий людність в данім окрузї навела при послїднїй конскрипциї яко свій язик в щоденній розмові. В округах мішаних мають бути уживані оба язикі краєві, а мішаними округами язиковими мають уважати ся: 1) Округи урядові тих властий і орґанів, в котрих округ урядовий обнимає кілька громад, а хоч би лиш одну громаду, коли бодай в однїй громадї четверта часть жителїв при послїднїй конскрипциї подала язик меншости яко свій язик щоденний; — 2) округи урядові тих властий, котрих округ обнимає цїлий округ судовий, коли що найменше одна пята часть громад округа судового признає ся до другого язика краєвого або також після уступу 1) може уважати ся за мішану область під взглядом язиковим; — 3) округи урядові тих властий, котрих округ обнимає кілька округів судових — на коли хоч би лиш один з тих округів уживав другого язика краєвого, або в дусї постанови під 2) мкг бути уважаний за область мішану під взглядом язиковим; — 4) округи урядові властий столицї краю, Праги.

Після того розпорядженя має бути Чехія подїлена на округи о людности однакового язика і мішаній під взглядом язиковим. Що-до записок в книгах урядових, то розпорядженє постановляє, що в случаю, наколи би устно або письменно внесене подане не відповідало язикови урядовому власти, до котрої внесено, то в округах одноязикових має бути долучений переклад поданя в урядовім язицї.

Постанови обовязуючих доси розпоряджень язикових що-до урядів касових, дальше що-до язика урядового і манїпуляциї на почтах і телеґрафах, що-до переписки з властями войсковими і жандармериєю, дальше з властями позакраєвими, з властями центральними і т. д. позістають і на дальше без зміни.

Подібні постанови містять ся і в розпорядженю для Морави. Ріжнять ся від попередного лиш тим, що зі взгляду на зовсім відмінні етноґрафічні відносини краю приймають два язики для всїх властий наведених в розпорядженю. Крім того, противно як в дотеперішних постановах зносить ся на будуче примус уживати у внутрішних нарадах властий язика явних розправ, а також в спорах цивільних мають бути т. зв. протоколи реасумуючі списувані на случай потреби в обох язиках. Дальше постановляє §. 7, що припис, наказуючий в чинностях урядових, розведених не на жадане сторони приватної, приміняти язик урядованя до предмету — мають в будучности обовязувати лиш в тих случаях, в котрих чинність урядова має на цїли довести сторони до порозуміня.

Що-до приписів о язикових кваліфікациях урядників оба розпорядженя, для Чехії і Морави суть однакові. Власти повинні при обсадї кождої посади мати на оці основні точки сих розпоряджень і руководити ся вимогами дїйстної потреби. Кождий урядник буде мусїв о стілько знати другий язик, о скілько єму конче потреба зі взгляду на службу при власти, в котрій має урядувати. В Чехії вже при розписуваню конкурсів треба на то зважати.

З Петербурга доносять, що вість, будьто би російске войско мало ще сего місяця уступити ся з Крети, єсть безосновна. Анї число російских кораблїв воєнних на кретийских водах анї континґент російскої залоги на

---

28)

Остров з закопаними скарбами.

(З анґлїйского — Р. Л. Стівензона.)

(Дальше).

— Отже тут мусїв я тебе застати Джіме — сказав доктор засумований. — Як посїєш, так і будеш збирати, мій хлопче. Бог видить, як менї прикро тебе ганити. Але то одно тобі скажу, а ти собі то розумій, як хочеш: Доки капітан Смолет був здоров, то ти не важив ся нас покидати, але коли він занедужав і не міг тому перешкодити, то з твоєї сторони було то таки погано!

Признаю ся, що менї тут таки сльози станули в очах. — Докторе — сказав я — не робили би-сте менї докорів. Мене й так вже совість досить гризе, моє житє на всякий случай пропало, і мене би вже тепер не було на сьвітї, як би не Зільвер, що взяв мене в оборону. Можу умерти, докторе, вірте менї, та я може й заслужив собі на смерть, але бою ся, щоби мене не мучили. Коли будуть мене мучити — —

— Джіме — перебив менї тут доктор, а його голос змінив ся зовсїм. — Джіме, я не можу того й слухати. Перескоч через частокіл і втїкаймо звідси оба.

— Докторе — сказав я на то — я дав своє слово.

— Знаю, знаю, — відозвав ся він. — То зле, але нам не треба на то зважати. Возьму всю одвічальність, всю ганьбу і сором на себе, хлопче, але тут не можу тебе лишити. Борзо же! Перескакуй сьміло, а скоро будеш по сїм боцї, будемо втїкати оба як антильопи.

— Нї — відповів я. — Знаєте дуже добре, що анї Ви би того не зробили, анї сквайр, анї капітан; досить причини для мене, щоби й я того не зробив. Зільвер вірить менї, я дав єму слово і длятого верну назад. Але Ви не дали менї договорити до кінця, докторе. Хиба-ж би то не було можливе, що як би они взяли мене на муки, то менї вирвалось би одно або друге слово і я зрадив би, де знаходить ся корабель? Бо я по части щасливим случаєм, по части своєю шаленою відвагою уратував корабель для нас і він стоїть тепер на піску в північній пристани при березї.

— Корабель! — сказав доктор.

Я розповів єму борзенько мою пригоду, а він слухав мене мовчки.

— У всїм тім рука Божа — сказав він, коли я доповів до кінця. — Ти на кождім кроцї той, що нам ратує житє, і міг же би ти гадати, що ми би допустили того, щоби тебе позбавили твого житя? То була би лиш слаба заплата. Ти відкрив заговір, ти знайшов Бен Ґуна — найлїпше дїло, яке ти зробив, або ще й зробиш, хоч би-сь жив і девятьдесять лїт. А що як-раз бесїда про Бен Ґуна, то менї прийшло щось на гадку. — Зільвере! — крикнув він — Зільвере! — даю Вам добру раду — говорив він дальше, коли кухар знову підійшов до нас — щоби Ви задля скарбу не поспішили ся.

— Що Ви тим хочете сказати? — спитав Зільвер. — Знаєте прецї, що можу уратувати своє житє і житє сего хлопця, коли возьму ся шукати скарбів і знайду їх.

— Коли так — відповів на то доктор, — то скажу Вам ще щось трохи більше: Будьте приготовлені на бурю, коли знайдете скарб.

— Пане доктор — сказав Зільвер — не во гнїв Вам, але то що Ви сказали, то або за богато, або за мало. Не знаю, що Ви задумуєте, длячого Ви уступили ся з хати і на що Ви менї дали карту, а всеж-таки я мимо того виконав Ваші прикази з замкненими очима навіть без Вашої заохоти. Але чого за богато, то за богато. Коли менї не скажете отверто і честно, що значать Ваші слова, то скажіть менї то, а я пущу керму з своїх рук.

— Нї, — відповів доктор призадумавшись — не маю права сказати Вам більше, бо то не моя тайна; як би то була моя, то даю Вам слово, що я би Вам єї сказав. Але поступлю так далеко, як лиш можна, і ще о крок дальше, хоч би менї капітан за те мав перуку здерти з голови. Отже насамперед кажу Вам тепер, що можете мати надію. Коли вийдемо живі з сеї матнї, то зроблю все, що лиш зможу, щоби Вас виратувати, лиш фальшива присяга здержала би мене.

Зільверови лице заяснїло. — Ви не могли менї дати лїпшої потїхи — сказав він, — а хоч би Ви були менї й матїрю.

— Отже то була моя перша уступка — додав доктор. — Тепер ще одна рада! Держіть сего хлопця все при собі, а кличте голосно, коли Вам буде потреба помочи. Я тепер піду, щоби Вам єї пошукати, а то само буде

Креті не буде в найблизшім часі зменшений. Поки що Росия не напирає на Туреччину, що грецкий кн. Юрий став ґубернатором Крети, але потайком старає ся она о то і дипльоматия российска ділає в тім дусі. Вість, що Росия предложила недавно тому кандидатуру кн. Дадіяна єсть безосновна. Вельми характеристичною єсть також статя ґр. Кутузова в „Петерб. Відом.“, в котрій автор доказує що справа критийска не єсть жизненною для Росиї і що анї та справа анї ніякі заходи тих, для котрих удержанє мира в Европі єсть байдужне, не підкопають дуже цінного зближеня Росиї до Австро-Угорщини.

З Білграду доносять, що король Милян, на своїм становищи найвисшого команданта армії, забрав ся дуже енерґічно до роботи. Працює цілими днями в своїм бюрі і часто інспекціонує войско. Незадовго має вибрати ся в довшу подорож по краю для інспекциї ґарнізонів. Єсть отже надія, що відносини в сербскім войску значно поправлять ся.

Новинки.

Львів дня 5-го марта 1898.

— Ювилей Папи Льва XIII. у Львові. Під протекторатом львівского бурмістра п. Малаховского завязав ся комітет з горожан в цїли відсьвяткованя 60-их роковин сьвященьства Папи Льва XIII. Торжество відбуде ся в неділю 6-го марта з такою програмою: 1) О годині 9-ій рано зібранє товариств і корпорацій в ратуши, 2) о $\frac{1}{2}$ до 10-ої похід до латиньскої катедри, о 10-ій годині торжественне богослуженє з проповідию. — В часі служби Божої хор „Лютні“ виконає Литурґію Курпіньского. 4) По богослуженю торжественний похід до ратуша. 5) О 12-ій годині обхід в ратушевій сали з такою програмою: а) Промова бурмістра міста; б) Торжественна кантата Солтиса виконає хор „Лютні“; в) Вірш Северини Духиньскої: „На брилянтове Весїлє Сьвятого Отця“; г) Відчит проф. Літиньского: д) Промова представителїв робітничих кляс; е) Сполучені хори реміснчих товариств виконають Бетовена: „Небеса поють!“ 9) Вечером ілюмінация міста.

— Надзвичайні збори членів рускої бурси ім. сьв. Онуфрія в Ярославі відбудуть ся дня 10 марта о годині 2-ій з полудня на тамошнім грекокат. приходстві з таким порядком дневним: 1) справозданє виділу за час від вересня до тепер, 2) справозданє касове, 3) внесеня членів і інтерпеляциї.

— Яка буде погода в марті? Капітан ґенерального штабу у Відни, ґр. Йосиф Ледоховский видає від кількох місяців друковані місячні прогнози, котрі розповсюднюють ся що-раз більше завдяки сему, що по більшій части здїйснюють ся. В виду зближаючої ся весни, пори так важної для хліборобів, предсказаня такі, що мають шанси правдоподібности, є дуже важні. Кожде таке місячне предсказанє відносить ся до якоїсь групи країв і цілої Австро-Угорщини. — Отже в місяци марті буде така погода: Від 1—5 погода, в часі від 6—24 з початку непогода, около 9 і 16 буде трохи теплїйше, а по конець буде знов на дворі хорошо. Сумно заповідає ся конець місяця, бо на час від 25—31 припадають після Ледоховского бурі і непогода з дуже обильними дощами. На конець марта заповідає також ґр. Ледоховский виливи рік. — Прогнози місячної ґр. Ледоховского можна діставати в книгарнях по 10 кр. вже два тижні перед місяцем, до котрого відносить ся прогноза.

— Палії. Перед трибуналом судиїв присяжних у Львові розпочала ся розправа против Найсаха Гімиля і его вітця Іцка з Рясної рускої, обжалованих о підпал. Акт обжалованя вичисляє пятнайцять пожарів в Рясній рускій в часі від 15-го серпня до 24-го жовтня 1897 р., котрі після зізнань мешканцїв того села мав підложити Пайсех Гімпель в порозуміню з своїм вітцем. Дня 24-го жовтня 1897 р. прихоплено молодого Гімпля на горячім учинку, коли підкладав огонь під одну хату. Пайсаха віддано зараз в руки жандармів і від того часу не було в Рясній нї одного пожару. Причиною, чому Гімплї підкладали огні, було то, щоби по пожарі купувати від селян за пів дармо ґрунти. Огні вибухали все з суботи на неділю. Обжаловані не признають ся до вини. Розправа потреває сїм днів. Візвано до розправи 52 сьвідків.

— Затроєна їда. В угорскім товаристві фабрики оружия в Будапешті занедужало небезпечно в тім самім часї 150 робітників. Показало ся, що причиною недуги була якась юшка, зварена з консервів одної збанкротованої фабрики. З занедужавших уратовано 130 осіб, а 20 тяжко хорих остає дальше в опіцї лікарскій.

— Терпен — спасен. В Могилеві мешкає молодий чоловік, названиском Авербах, котрий в 13 році житя з переструху онїмів. Від того часу порозумівав ся лише письменно, а се тревало сїм літ. Удержував ся з переписуваня. В тих днях виїхав він кінно: кінь скинув его з себе і копитом сильно скалїчив. Авербах доволїк ся до дому і тут зімлів. Коли фельчер обвязував єму рану, хорий закричав: „ох! як болить!“ І від тої хвилї говорить дальше.

— Самоубийство божевільної. З Оломунця доносять, що онгди ґрафиня Ернестина Жиротин кинула ся в самоубийчім намірі до ріки Морави. Бачив то стоячий на березї робітник, скочив до води і виратував ґрафиню; однако она попала в наслідок перестудженя в запаленє легких і незабаром потім померла. Ґрафиня, сестра моравского соймового посла ґр. Жиротина, була від довшого часу божевільна.

— Двайцять один місяців подорожи піхотою. Англійский інжинер, Вальтер Льордіян, котрий відбуває подорож через Росию до Америки, пише в листї з Александрова до Варшави таке: „Я прибув тут перед кількома годинами, ішов отже з Варшави до Александрова 13 днів, з котрих 2 властиво відпочивав для упорядкованя записок на стациї Коваль. В той спосіб моя подорож піхотою від берегів спокійного Океану через российску державу до границї в Александрові тревала 21 місяців і 17 днів. Я сповнив отже то, що замірив. Дальшу подорож до Америки відбуду в зелїзничім возї, а від Гавру на пароходї.“

— Померла Гонората з Завальницких Джулиньска, вдова по о. Теодорі Джулиньскім, пароху в Лашнині, дня 1-го марта, в 85-ім році житя, у свого сина о. Ів. Джулиньского в Болотні.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Добрі ради.

☛ Поправляйте громадскі пасовиска.

— Як поправляти пасовиска. Наші господарі жалують ся дуже часто і зовсїм справедливо, що нема де худобини попасти, або хоч би єї лиш вигнати де на вільне місце. Але з другої сторони і то правда та нїхто нам

для Вас доказом, чи я говорю на вітер. Бувай здоров, Джіме!

Др. Ляйвезі подав менї руку крізь частокіл, поклонив ся Зільверови і скорим кроком пустив ся до ліса.

Глава трийцятьперша.

Погоня за скарбами. — Флїнтів показник дороги.

— Джіме — відозвав ся Зільвер, коли ми остали ся самі — коли я тобі уратував житє, то ти уратував і менї, я тобі того не забуду. Я то видів добре, як доктор намавляв тебе, щоби ти з ним втїкав; та й так само виразно видів, як би чув, коли ти сказав, що не хочеш. То честно з твоєї сторони. Тобі маю завдячувати перший промінь надії від того часу, коли наш напад не удав ся. А тепер, Джіме, мусимо вибирати ся в погоню за скарбами, і то, хоч менї то зовсїм не подобає ся, з запечатаними приказами. Мусимо длятого, і ти і я, держати ся кріпко разом, плечима до плечий боронити нашого горла на перекір всякій судьбі і всякому нещастю.

Саме в ту пору кликнув до нас один від ватри, що снїданок вже готовий. Незадовго опісля сиділи ми на піску доокола ватри та заїдали сухарі і жарене мясо. Они наклали були таку ватру, що можна було й цїлого вола спечи, а так пекло від неї, що ми мусїли посідати за вітром, а і тогди ще треба було бути осторожним. Они нещадили провіянту так само як і топлива та напекли в трое тілько, кілько нам було потреба, щоби поживити ся, а один з них вишкірив зуби як зьвір та кинув то, що лишило ся в огонь від чого лиш заквартїло. Нїколи в житю не видів я таких людий, що не дбали би так, як они, про то, що завтра буде; одним словом жили лиш, як то кажуть, з ложки до губи. Можна їх було, що правда, ужити до скорого нападу, але я зараз побачив, що при таким марнованю поживи та при їх недбалій службі на варті, они не зможуть довго держати ся на воєнній стопі.

Та й сам Зільвер, що снїдав з своїм капітаном Флїнтом на плечи, анї словом не посварив їх за таку шалену негосподарність, а то мене тим більше здивувало, що я его ще нїколи не видів таким, як при сїй нагоді.

— От видите, товариші — говорив він — ваше щастє, маєте Барбекі між собою, щоби за Вас думав. А може я не дістав того, що хотїв? Они, що правда, мають корабель, і я не знаю, де они его мають; але скоро лиш будемо мати скарби, то пошукаємо і за кораблем та знайдемо его. А тогди, товариші, ми будемо панами, бо маємо лоди в своїх руках.

Так говорив він і заїдав при тім горячу шинку та робив він їм надію, а рівночасно також — як то менї дуже здавало ся — і собі самому.

— Що-до нашого закладника—говорив він дальше, — то отей хлопець наше послїдне средство, возьмемо его з собою в погоню за скарбами і на случай, як би нам приключило ся яке нещастє, будемо его стерегти як ока в голові. Але скоро будемо мати корабель і скарби та будемо собі жити весело як лицарі щастя, ну, тогди і пан Гакінс стане по нашій сторонї, а ми за его прихильність дамо єму таком якусь пайку.

Мене то не дивувало, що ті люди були тепер веселі; але я сам був страшенно пригноблений. Як би той плян, який він уложив, показав ся можливим до переведеня, то Зільвер, вже тепер подвійний зрадник, не ждав би анї хвильки, щоби его використати для себе. Він все що стояв одною ногою в одним а другою в другім таборі і безперечно волїв богатство та свободу разом з морскими розбишаками, як ту надію по нашій стороні, що в найлїпшім случаю не повисне на шибеницї.

А яка ждала нас небезпечність ще й тогди, як би так стало ся, що він додержав своєго прирченя, даного докторови Ляйвезі! Аж страшно собі погадати, як би его приклонники, переконали ся, що їх підозрінє оправдує ся — він калїка, а я хлопець — проти пятьох сильних і лютих розбишаків морских мали би ми борти ся о своє житє!

До сеї подвійної обави прилучила ся ще й та тайна, в якій все ще крило ся поступованє моїх приятелів, що спонукало їх покинути хату з кругляків і позбути ся карти. Але ще більше непонятною була для мене послїдна осторога, яку дав доктор Зільверови. — „Будьте приготовлені на бурю, коли знайдете скарб“. — Можна собі длятого подумати, що менї снїданок не конче смакував та що я не конче радо вибрав ся з моїми надзирателями в погоню за скарбами.

Ми, мусить, так виглядали, що хоч нас малою, коли рушили в похід, всї з вийком мене в дуже подертім морякскім одїню, та узброєні від стіп до голови. Зільвер ніс дві рушницї, одну на плечах, другу на грудех, до того з боку велику шаблю а в кождій кишені свого сурдута з довгими полами по однім пістолеті. До збільшеня того его дивного вигляду причинила ся ще не мало і его папуга, капітан Флїнт, що сиділа єму на плечи та плела всїлякі дурницї. Мене взяли на посторонок, котрого конець держав кухар, за котрим я ішов або в руцї, або в своїх великих зубах. Хоч менї й не до того було, а все-таки мене аж сьміх брав, що виглядаю як той медвідь, що его цигани водять на ланцуху.

Прочі несли всїлякі тягари на собі, кількох мало джаґани і рискалї — бо то були най-

того не заперечить, що в многих громадах, особливо в деяких на Поділю, суть великі пасовиска — ба деякі й по кількасот морґів, а мимо того громада не має з них майже ніякого хісна; — більше хиба лиш сварки та колотнезі в громаді, як того хісна з громадского пасовиска. Та й яке оно пасовиско!? — толока, справдішна толока, бо так затолочена, що худобина не має на нїй що скубнути, а лиш купками денеде зеленіють ся бодляки та буряни, котрих ніяка товарина не може їсти. А прецї пасовиско то майно господарске цїлої громади, то й годилось би, щоби всї господарі, цїла громада, лїпше про него дбали! Було би тогди лїпше і кождому господареви окремо і цїлій громаді. Громадскі пасовиска треба поправляти, а що тепер як-раз надходить пора до того, то й звертаємо на то увагу. Але як поправляти ті пасовиска і хто то має робити. — Як? — То дуже простий і легкий спосіб, не вимагаючий дуже великих видатків. Впрочім, як би були й більші, то можна би їх на кілька лїт розложити. Треба пасовиска засївати травою. В тій цїли треба пасовиско зрушити трохи боронами і засїяти на них траву а відтак ще раз заволочити і привалкувати — от і вся робота. Дальша поправа була би в тім, щоби пасовиска очистити з бурянів та спустити воду, коли то млаковина, здрапати з неї мох, розкипути і зарівнати кертовини, що їх нарила кертиця, повирубувати непотрібні корчі і т. д. Труднїйша річ в тім, хто то має зробити. У нас такий вже звичай, що ми спихаємо роботу один на другого, богато говоримо, остаточно всї нїчого не робимо, а відтак лиш нарікаємо і сваримо ся. Поправою пасовиска повинна би заняти ся зверхність громадска, під котрої зарядом єсть пасовиско, а зверхности громадскій повинні би помагати господарі. Зверхність громадска нехай визначить зараз з весни часть пасовиска на поправу, нехай єї вичистить, і постарає ся завчасу о насїнє відповідної трави, а відтак нехай заставить господарів зробити потрібну роботу. При помочи кількох господарів робота за пів дня, за день буде готова і не стане нікому тягаром. Там, де єсть звичай дїлити пасовиско на наї або віднаймати паями господарям — там можут і повинні самі господарі взяти ся до такої поправи. Нехай кількох господарів, котрих пасовиска припирають до себе, порадять ся спільно, нехай кождий визначить із свого паю по рівній части на поправу, а відтак нехай так зроб.ять, як сказано повисше. Розуміє ся, що при такій поправі треба уважати на то, щоби на засїяне пасовиско не пускати нїякої худобини, аж доки травичка добре не розросте ся і не запустить добре коріне. На другий рік можна так зробити з другою частию пасовиска. Там, де суть великі пасовиска, по кількадесять або й кількасот морґів, добре би було обертати часть з них на сїножата і розділяти їх межи господарів — ала би з того дохід і цїла громада і кождий господар мав би вигоду.

— Болото з улиць і гостинцїв єсть для господаря важним материялом на навіз, бо містить в собі богато мінеральних частий придатних на поправу ґрунту, але також і відходи зьвірят, особливо там, куди або часто їздить богато фір або куди виганяє ся заєдно худобу з громади на пасовиско. Розуміє ся, ще не із всїх гостинцїв та доріг буде болото однаково добре, але все-таки може кожде придати ся до поправи ґрунту, особливо тогди, коли домішає ся ще до него попелу з дерева. Лиш не треба болота уживати відразу під управу, а робити з него компост, котрий придасть ся до поліпшеня сїножатий і городів.

— Кілька слів про саджене дерев. Дерева можна садити в осени і з весни, але добре єсть викопати яму на дерево на кілька днів перед тим, заким его посадить ся. При кождім дереві, коли не хоче ся, щоби она дуже розрастало ся треба перед засадженєм трохи попритинати коріне. На звичайнім ґрунті треба ямку перед засадженєм до трох частий засипати викопаною землею, щоби она трохи осїла ся, і тогди аж садити дерево, бо тогди оно не буде за глубоко стояти в земли. Головна річ, щоби по засадженю дерева зараз добре его підолляти. Коли дерево вже засаджене, треба его підсипати землею і в тім підсипі доокола ння зробити ровець, щоби так виглядало, як би дерево стояло в мисочці. Ту нїби мисочку треба наповнити гноєм, котрий стереже коріне від студени і посухи. Коли садить ся дерево в тім місци, де давнїйше було вже инше, треба землю широко розкопати і справити єї, додати попелу, муки кістяної і т. д. Коли садить ся дерево на мокрім ґрунтї, то треба там на дерево зробити горбок. В тій цїли копає ся яму на півтора до трох чвертий метра широку а на метер і чверть глубоку та кладе ся на споді верству з каміня на 20 до 30 центиметрів високу. На ту верству насипає ся землю так високо, щоби она понад край ями виставала на 60 до 70 центиметрів і творила нїби горбок. На середині того горбика садить ся дерево. В сїм случаю добре єсть домішати до землї або болота з такого гостинця, котрий шутрований вапняком, або румовища з тинку розвалених хат, компосту і т. п.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 5 марта. В станї недуги Архікняг. вдовиці Стефанії не настала нїяка значнїйша зміна.

Рим 5 марта. Вчера з нагоди 50-лїтного ювилею італїяньскої конституциї відчитали делеґати і посли з цїлої Італїї адресу до короля, а король дякуючи за адресу заявив, що тїсна звязь королївскої родини з судьбою народу буде найлїпшим заборолом для італїяньскої вітчини.

Петербург 5 марта. Цариця, у котрої по корі показало ся було легке запаленє легких, має ся вже лїпше.

Надіслане.

Яко добру і певну льокацию

поручаємо:

4½ прц. листи гіпотечні.
4 прц. листи гіпотечні коронові.
5 прц. листи гіпот. преміовані.
4 прц. листи тов. кредит. земск.,
4½ прц. листи банку краєвого,
5 прц. облїґациї банку краєвого,
4 прц. позичку краєву,
4 прц. облїґациї пропінацийні,
і всїлякі ренти державні.

Папери ті продаємо і купуємо по найдокладнїйшім дневнім курсї.

Контора виміни
ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного

Контора виміни і відділ депозитовий перенесений до льокалю партерового в будинку банковім 5

„НА МНОГАЯ ЛІТА!“ таке мотто має образ, що видїти его можна всюди, на улицях яко оповіщене, по склепах наших купців, а також яко прикрасу календарів і оповіщень в ґазетах. А вже-ж вдатною своєю мислею мусить він кождому подобати ся. Образом тим оповіщає звістна фірма Катрайнер свою солодову каву, а знамените викінчене сего образка сьвідчить також о великій досконалости, яку повискав собі той рід реклями і якою то досконалостию відзначують ся від довгих вже лїт всї публїкациї фірми Катрайнер. І сей образ певно змалювати мусїв якийсь дуже добрий артист. Отсе дитятко, що вимальоване на нїм, мусїло колись видїти при роднннім якімсь сьвятї, як отець піднїсши в гору чарку з вином і доторкаючи ся инших чарок почтив тим або свого приятеля, або кого таки з родини словами: „На многая лїта!“ В молодечій, сьвіжій памати мусїло се затямитись яко вражінє щирої радости і сердечної, тревалої приклонности. І в живій, у дїтий природній склонности наслїдуваня, що ріжнородні вражіня лучить в той сам вискав, витає оно принесену єму сестричкою каву. То є улюблений Катрайнер, що то так смакує такий смачний і єму завдячити треба сесї кругленькі ноженята, як уточені рамена з долочками, і повні, красні личка. І коли хоче вже піднести повну чарку до губ, насуває ся єму отсей вискав найбільшого вдоволеня і щирої радости, і „на многая лїта“ кличе він до своєї сестрички. Як щасливо хватив артист сей вислів, завзяте дитини і хитрий, а так дуже заохочуючий усміх сестрички, що годить ся на слово братчика. Бо й она, як цїла родина пє і то від довшого часу Катрайнера солодову каву, що одна одинока і то в знаменитий спосіб лучить для здоровля неоцїнені прикмети солоду з звичайним, улюбленим і вкусним смаком зернистої кави. Чим довше подивляємо любу сесю дитинячу ґрупу, тим приятнїйше і веселїйше впливає она на нас. Лїпшого припорученя так загальпо улюбленої Катрайнера солодової кави, над се, яке подав правдивий артист так наглядно в образї, справдї годї найти.

— **Лїтоґрафія Інститута Ставропигійского** під зарядом І. Стефаньского у Львові ул. Бляхарска ч. 9, виготовлює візитові білети, а то: 100 штук по цїнї 1 зр., з почтовою пересилкою 1 зр. 10 кр. — і всякі лїтоґрафічні роботи по дуже умірепній цїнї.

важнїйші предмети, які насамперед забрали з „Гіспанїоли“ та винесли на остров, — другі знов несли мясо та сухарі і коняк на обід. Всї тоті запаси походили з нашого табору і я побачив, що Зільвер минувшої ночи говорив правду. Як би він не був зробив угоди з доктором, були би він і другі ворохобники мусїли живити ся хиба чистою водою і тим, що би сполювали. Але вода не конче була би їм до смаку, а з моряків по найбільшій части злі стрільцї. До того мабуть ще й не подумали о тім, щоби достаточно заосмотрити ся в порох і кулї, коли вже що-до самої поживи так були недбалї.

Так узброєні вибрали ся ми в дорогу — навіть і той з приваленою головою, котрому було би лїпше сидїти десь в холодку — та ішли один за другим до заливу, де стояли оба ґіґи. Навіть і на тих було видко слїди піяньства розбишаків; лавочки коло весел були поломані, а лодки в середині не очищені анї навіть вода з них не вичерпана. Задля безпечности буканїри не хотїли розлучити ся і так поплили ми з заливу розділившись на два рівні відділи.

Підчас того коли ми плили, настала була із за карти остра перепалка. Червоний хрестик був, розуміє ся, за надто великий, щоби нам служити за проводиря, а письменні додатки на другім боцї можна було всїляко розуміти. Они, як собі читатель легко пригадає, були ось такі:

„Високе дерево, плече „Дальновида“, напрям дна лїнія N до NNO

Остров з кістяком OSO до O.

Десять стіп“.

Отже високе дерево було найважнїйшим знаком. Та як-раз перед нами кінчила ся пристань вижиною двіста до триста стіп високою, котра на п.вночи припирала до лагідно спадаючого полудневого плеча горба-дальновида а на полудни знов кінчила ся порепаними скалами, що звали ся безанмаштовим горбом. Вершок вижини був густо порослий пінїями всїлякої висоти. Денеде виставали понад своїх сусїдів дерева иншого рода, високи.. повних сорок або пятдесять стіп, а котре з них було як-раз то, що его капітан Флїнт мав на думцї, то можна було лиш на місци при помочи компасу означити.

Хоч річ так мала ся, а всеж-таки кождий на лодках вишукав собі своє дерево, яке єму найлїпше сподобало ся; довгий Джек лиш здвигав плечима і просив їх, щоби підождали аж вийдуть на землю.

На приказ Зільвера веслували ми зовсїм поволи, щоби люди перед часом не помучили ся, та по довгій їздї вийшли на беріг коло устя другої ріки, котра як то я вже давнїйше сказав випливає з порослого лїсом хребта горба-дальновида. Держачись лїворуч почали ми по зубочи лїзти в ту сторону як на вижину.

Зразу стояв нам на перешкодї тяжкий намуловий ґрунт з буйною багонною рістнею. Поволи однакож ставав горб що-раз більше каменистий і стрімкий. Була то дїйстно наймилїйша часть острова, на котрій ми тепер опинили ся. Замість трави росли тут корчі і сильно пахучі цьвіти. Гущавина дерев мушкатових росла ту на переміну з червонавими і тїнистими пініями, а корінний запах перших мішав ся з милим запахом сих других. Серед страшенної спеки, був тут сьвіжий воздух правдивим покріпленєм для нас.

Викрикуючи і розходячись то сюди то туди розступило ся цїле товариство півколесом. Досить далеко поза нами ішов Зільвер задиханий і я з ним все ще на припонї. Від часу до часу мусїв я єму подати руку, бо був би не удержав ся і скотив ся долї горбом.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ІНСЕРАТИ.

Поручає ся 4

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.**

Tysiące rodzin

piją

z upodobaniem

co dzień

Kathreinera

Kneippowską kawę słodową

Wolna od składników kawy zwyczajnej zdrowiu szkodliwych Kathreinera Kneippowska kawa słodowa jest jedyna, która posiada jej zapach i ulubiony smak. Podniecając apetyt i będąc łatwo strawną, Kathreinera Kneippowska kawa słodowa okazała się już zarazem przed laty korzystną dla dorosłych i dla dzieci. Wyborne jako dodatek do kawy ziarnistej i bardzo polecenia godna w miejsce tejże. Ze względu na zdrowie i oszczędność prawdziwy Kathreiner powinienby się znajdować w każdym domu.

Ostrzeżenie przed lichemi naśladownictwami.

ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

$4\frac{1}{2}\%$ на рік. 7

Франко і без коштів

лиш злр. 5·50

знаменитий

СУРДУТ ЗИМОВИЙ З ЛЬОДЕН

з сильного, грубого, теплого льодену, не до подертя, з грубою і теплою підшевкою, після найновійшої моди, добре зроблені, з ковнїрем до викладаня і кишенями, краски брунатної, сїрої, драп, гладкий або в крати.

Сурдути ті суть задивляючо дешеві, отже кождий з читаючих то най не занехає замовити собі. — На міру треба подати: обвід груди і довготу рукавів. Посилки за послїплатою або за попереднім надісланем гроший франко і без коштів. 6

Адреса: **Бюро убрань Апфель, Відень І. Флайшмаркт 6.**

Недужі на катар, астму і всякі недуги горла!

Хто хоче ся вилїчити з катару, або инших недуг горла, з застарілої астми, а кому на ті недуги нїчо не помагає, той най уживає раз на все гербату А. Волфск'ого на хронїчні катари і инші недуги груди і горла. 15

Тисячні подяки потверджають велику лїчничу силу тої гербати.

Одна пачка коштує 1·20 мк.

Описи даром.

Правдива до набутя лиш у

A. Wolffsky'ого, Берлин ч. 37.

$4\frac{3}{4}$ КІЛЬО КАВИ

netto вільне від порта за послїплатою або за попереднім присланем гроший. Під ґаранциєю 15 найлїпший товар.

Африк. Мока перлова	зр	3·75
Сантос дуже добра	„	4
Куба зелена найлїпша	„	4·80
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·35
Золота Ява жовта найлїп.	„	6·30
Пері кава знамен. сильна	„	5·70
Арабска Мока дд. аромат.	„	7·10

Цїнники і тарифа цлова даром.

ETTLINGER & Co., HAMBURG.

Старим і молодим

поручаю недавно видану і значно побільшену книжку радника мед. дра Мілера о

недугах тайних і нервових і радикальнім їх вилїченю.

За надісланем **60 кр.** в марках листових, висилає вже оплачену посилку

CARL ROEBER

Braunschweig. 11

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера